

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ-2000"

Тел. 0898858596, e-mail: n4.hr.botev.rm@abv.bg

ПРОГРАМА И ПЛАН ЗА РАБОТА НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

"ХРИСТО БОТЕВ-2000", ГР.РУДОЗЕМ ЗА 2025 ГОДИНА

1. ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в агенция на вписванията както следва
Актуален учредителен акт – от 18.02.2000 г.; ЕИК/ПИК 120525693, Решение № 331
Фирмено дело: 2000 540

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на
Общо-отчетно събрание на 15.12.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Свилен Асенов Терзиев и Нели Миткова Хаджиева, секретар. Дата на изтичане на мандата: 15.12.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към министерството на културата под № 2820, последно извършени промени в обстоятелствата са вписани на 18.08.2022 година.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Христо Ботев-2000“ през 2025 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „Христо Ботев-2000“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружения в гр. Рудозем, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно чл. 2. (2) НЧ „Христо Ботев-2000“ е юридически лица с нестопанска цел.

Изготвянето на Програмата за 2025 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2025 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на община Рудозем.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизиранието му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на

условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2024 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на община Рудозем свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в община Рудозем
2. Запазване на обичаите и традициите на населението
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство .

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на гр. Рудозем функционира Народно читалище „Христо Ботев-2000” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- *Културно разнообразие*
- *Сътрудничество с:*
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Рудозем;
  - РЕКИЦ „Читалища“;
  - Регионална библиотека „Николай Вранчев“, гр. Смолян
  - Читалища;
  - Граждански сдружения и фондации:
  - **European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;**
  - Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др. финансиране. „Мобилност“ – НФК към министерството на културата.

2.2. Кой са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;

- Материална база
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти
- Сътрудничество на доброволци;
  - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
- Квалификацията на новоизбрани читалищни ръководства е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуство и култура, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

3. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция и обучения по Национална Програма „Учене през целия живот“/ 2025 г. до м. май продължава, приета за Европейска година на образованието, и най-вече на повишаването на квалификацията/;
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр. Рудозем. Проучване автентични песни, история, бит и култура.
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр. Рудозем
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция за различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в гр.Рудозем.

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Рудозем

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

През 2025 г. ще отбележим няколко значими годишнини на известни писатели. Ето някои от тях:

1. *200 години от рождението на Ханс Кристиан Андерсен (1805-1875) – датски писател, известен с приказките си като “Малката русалка” и “Грозното патенце”./Приложен сценарий/*
2. *150 години от рождението на Ръдиард Киплинг (1865-1936) – английски писател и поет, носител на Нобелова награда за литература, автор на “Книга за джунглата”.*
3. *100 години от рождението на Рей Бредбъри (1925-2012) – американски писател, известен с научнофантастичните си произведения като “451 градуса по Фаренхайт”.*
4. *50 години от смъртта на Агата Кристи (1890-1975) – английска писателка, известна с криминалните си романи и създателка на героите Еркюл Поаро и Мис Марпъл.*

Тези годишнини са повод за различни културни събития и инициативи, които ще почетат приноса на тези велики автори към световната литература.

Дейността на библиотеката през 2025 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека, чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарение, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на читатели.
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;

4. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
5. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
6. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката“;
7. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
8. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
9. Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и други в обновената база.
10. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: /деца, ученици, възрастни/; обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и предоставяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
11. Повишаване квалификацията на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека „Николай Вранчев“ – Смолян и РЕКИЦ „Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2024/2025 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

Школа по гайда

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

Летен курс по английски за деца

Музейни колекции (*кратко описание*).

Етнографска сбирка

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации* (*кратко описание*);

Танцов клуб хоро „Опа-Иха“

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*);

Гайдарски състав, детски танцов състав, младежки танцов състав

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

Групи по спортни танци и гимнастика

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

Група за изворен фолклор и индивидуални изпълнители

Други (*кратко описание*)

Спортни занимания за деца и Групови тренировки за жени

Предоставяне на компютърни услуги и интернет - Да

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на община Рудозем.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България” 2026.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Новата програма „Творческа Европа“ /2021-2027/ стартира с приемането на първата годишна работна програма.

Със своите три подпрограми – „Култура“, „МЕДИА“ и Междусекторното направление, „Творческа Европа“ има за цел да:

- Засили артистичното и културното сътрудничество на европейско ниво;
  - Насърчи конкурентноспособността, иновациите и устойчивостта на европейския аудиовизуален сектор;
  - Насърчи секторни и иновационни и съвместни действия, включително подкрепа за медийна грамотност, независима и плуралистична медийна среда
- За повече информация: <https://creativeeurope.bg>

Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2024;

- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически

малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни.

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

КУЛТУРЕН КАЛЕНДАРЕН

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Изложба и обзор на нови книги в библиотеката	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	02.01
	Международен ден на думата „Благодаря”	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	11.01
Февруари	Разкриване на клуб по Краезнание по повод 65 г. от обявяването на гр. Рудозем	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	02.02
	Книжно предизвикателство с инициативите “Книги на сяло” „Приказки в тижсами”	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	03.02
	Ден на влюбените – поетични беседи	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем и СУ „Св. св. Кирил и Методий”- гр. Рудозем	14.02
	Обесването на Васил Левски – открит урок за живота и делото на Апостола	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем и СУ „Св. св. Кирил и Методий”- гр. Рудозем	19.02

Март	Ден на самодееца- среща на всички самодейци	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	01.03
	Национален празник на България	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем Община Рудозем	03.03
	Международния ден на жената-детска работилничка „Подарък за мама”	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	08.03
	Световен ден на рециклирането-полезни съвети	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем и ДГ „Снежанка”, гр. Рудозем	18.03
	Ден на поезията- На този ден ще си спомним за любимото си стихотворение, ще го прочетем или кажем – беседа	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	21.03
Април	Отбелязване на деня на хумора и шегата- карнавално шествие, кулинарен базар и празнична програма	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем , община Рудозем	01.04
	Международен ден на детската книга	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем и ДГ „Снежанка”, гр. Рудозем	02.04
	Международен ден на здравето	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем и СБР „Родопи” – гр. Рудозем	07.04
	Инициативи посветени на	НЧ „Христо	14.04-18.04

	Седмицата на детската книга и изкуства за деца	Ботев-2000"- гр. Рудозем и СУ „Св. св. „Кирил и Методий“- гр. Рудозем, ДГ „Снежанка“ и ДЦДМУ гр. Рудозем	
	Ден на Земята – засаждане на дръвчета	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и ТП „ДГС Смилян“	22.04
Май	Участие на самодейци в -Празник на минералната вода в с. Баните - Празник на чевермето в гр. Златоград - Народен събор Пловдив, парк Лаута -Евро фолк-Жива вода, гр. Хисаря -Празник на хорото, гр. Чепеларе	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	02.05
	Ден на Европа -„Европейският съюз през погледа на децата“ – беседа и тематични игри.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и СУ „Св. св. Кирил и Методий“- гр. Рудозем	09.05
	Празничен концерт по повод 25 години от основаването на читалището	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	23.05
Юни	„Гичай с кауза II“ - събитие с благотворителна цел	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.06
	Ден на Христо Ботев- фотоизложба	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	02.06

	Летен курс по английски	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	09.06
	Участие на самодейни колективи в - „Широка лъка пее, свири и танцува“ - „Изворен глас“-с. Смилян	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	10.06
	Еньовден- бране на билки с децата и изработване на венец за здраве	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем, ДЦДМУ "Слънце", гр. Рудозем	18.06
Юли	Конкурс „Книжно Лято“	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.07
	Откриване на лятна академия 2025 г.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.07
	Участие на самодейците във фолклорен фестивал „ С песните на Г. Чилингиров“- с. Пол. Серафимово	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	05.07
Август	Участие в празничната програма на град Рудозем	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	11.08-16.08
	Участие в празничната програма на гр. Мадан	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	23.08
	Участие в Гайдарското надсвирване в с. Гела	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	23.08
Септември	Участие на самодейците в Национален фолклорен фестивал за двугласно пеене – гр. Неделино	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	06.09
	Участие на самодейците във	НЧ „Христо	06.09-10.09

	фолклорен фестивал „Орфей пее в морето“ - гр. Приморско	Ботев-2000“- гр. Рудозем	
Октомври	Международен ден на музиката и възрастните хора	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем , Пенсионерски клуб, гр. Рудозем	02.10
	Откриване на нов творчески сезон	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	03.10
	Световен ден за защита на животните	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	04.10
	Световен ден на усмивката – изненада за колегите	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	07.10
	Международен ден на анимацията-прожекция на анимационно филмче	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и ДЦДМУ „Слънце“- гр. Рудозем	28.10
Ноември	Отбелязване на Деня на народните будители с дарителска кампания	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.11
	Европейски ден на здравословното хранене- информационно табло и анкета.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и СУ „Св. св. „Кирил и Методий“- гр. Рудозем	08.11
	Участие на танцовите клубове във Фолклориада, гр. Смолян	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	15.11
Декември	Посещение в центъра и поздрав по случай Деня на хората с	НЧ „Христо Ботев-2000“-	03.12

	увреждания	гр. Рудозем и ДЦДМУ „Слънце”- гр. Рудозем	
	Коледни и новогодишни тържества с всички състави, школи и групи в НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	НЧ „Христо Ботев-2000”- гр. Рудозем	17.12-23.12

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие в international festival;
- Участие с проект Мобилност към НФ ”Култура”, към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите;
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища”:

Онлайн обучение и практикуми, организирано от РЕКИЦ “Читалища” на тема: „Новаторски инициативи през 2025 - продължава Европейска година на образованието и повишаването на квалификацията“

Читалищни теми за обучение:

1. Втора част на обучение –практикум на тема:

Дигитална грамотност и киберсигурност: Обучения за използване на нови технологии, безопасност в интернет и защита на личните данни.

2. Културно наследство и традиции:

Курсове за запазване и популяризиране на местни обичаи, занаяти и фолклор:

Национална листа на нематериалното културно наследство, нуждаещо се от спешни мерки за опазване; добре отразяват принципите и целите на Конвенцията на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство (*Регистър на добрите практики*).

3. Екологично образование:

Теми свързани с устойчиво развитие, рециклиране и опазване на околната среда.

4. Социални умения и комуникация:

Обучения за подобряване на междуличностните отношения и ефективна комуникация.

Европейски теми за обучение:

1. Европейски ценности и гражданство:

Обучения за правата и задълженията на гражданите на ЕС, както и за европейската култура и история.

2. Иновации и предприемачество:

Курсове за стартиране на бизнес, иновации и управление на проекти.

3. Климатични промени и устойчиво развитие:

Теми свързани с климатичните промени, зелени технологии и устойчиви практики:
Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути

4. Мултикултурно образование:

Обучения за толерантност, интеграция и работа в мултикултурна среда.

5. **Езиково обучение:** Курсове за изучаване на чужди езици, които са важни за професионалното и личностното развитие.
6. Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
7. Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

Основни програми за обучение от Европейският съюз, които обхващат различни области и възрастови групи ,като:

1. Еразъм+

Еразъм+ е една от най-известните програми на ЕС, която подкрепя образованието, обучението, младежта и спорта. Тя предлага възможности за студенти, преподаватели, стажанти и млади хора да учат, работят или доброволстват в чужбина¹.

2. Хоризонт Европа

Хоризонт Европа е програма за научни изследвания и иновации, която подкрепя проекти в различни научни и технологични области. Тя е насочена към подобряване на научното, технологичното и икономическото развитие в ЕС².

3. Европейски социален фонд (ЕСФ)

ЕСФ финансира проекти, които подпомагат заетостта, социалното включване и образованието. Той е насочен към подобряване на уменията и квалификациите на работната сила в ЕС².

4. Програма „Цифрова Европа“

Тази програма има за цел да подкрепи цифровата трансформация на Европа чрез финансиране на проекти в областта на цифровите технологии, киберсигурността и цифровите умения².

5. Мария Склодовска-Кюри (MSCA)

MSCA предоставя безвъзмездни средства за изследователи на всички етапи от тяхната кариера, като подкрепя мобилността и развитието на научните изследвания в Европа¹.

Тези програми предлагат разнообразни възможности за обучение и развитие, които могат да бъдат полезни както за индивидуални участници, така и за организации. Ако имате конкретни интереси или въпроси, мога да предоставя допълнителна информация или да ви насоча към подходящи ресурси.

Заб.Тези теми могат да бъдат адаптирани според нуждите и интересите на местната общност и да допринесат за развитието на знания и умения, които са актуални и полезни. Ако имате конкретни интереси или нужди, мога да предложа по-подробна информация или допълнителни ресурси.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели;
- брой нови книги и абонамент;
- брой предоставени услуги;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
- брой организирани групи и постижения;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;

- поведени събрания – общи и на настоятелството;
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
- общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Рудозем съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2025 г. пред Кмета на град Рудозем и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2024 г.

При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящата едногодишна програма за развитие на Читалище „Христо Ботев-2000“ е вариант и процес във времето, един от начините, който ще се търси в бъдеще, за да стимулира развитието на общността.

Забележка: Програмата е отворена за допълнения. Тя визира най-общите положения, залегнали в плановете за работа през предстоящата 2025 година. Промени по програмата се съгласуват с читалищното настоятелство и се представят в Община Рудозем.

Изготвил:
Председател на Читалище „Христо Ботев-2000“ гр. Рудозем

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

**« ХРИСТО БОТЕВ-2000 »ГР. РУДОЗЕМ
ЗА 2024 ГОДИНА**

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:

Актуален учредителен акт-от 18.02.2000 ;ЕИК/ПИК 120525693 ;

Решение № 331 Фирмено дело: 200 540

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 15.12.2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Свилен Асенов Терзиев и секретар Нели Миткова Хаджиева. Дата на изтичане на мандата:15.12.2025 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2820, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 18.08.2022 г.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ « Христо Ботев-2000» през 2023 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2. (1)** ЗНЧ, Народно читалище „Христо Ботев-2000” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветни сдружение в гр. Рудозем, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2. (2)** НЧ «Христо Ботев-2000» е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2024 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на гр. Рудозем свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. Рудозем

2. запазване на обичаите и традициите на гр. Рудозем
3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.
За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:
  1. уреждане и поддържане на библиотеката;
  2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
  3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
  4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
  5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на гр. Рудозем функционира Народно читалище „Христо Ботев-2000“.

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Рудозем ;
  - РЕКИЦ”Читалища“;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база - кв.м.550
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планувани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.
- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна

криза на културния, икономически и трудов пазар;
-периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предиизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма "Учене през целия живот".
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр.Рудозем.
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр.Рудозем
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр.Рудозем

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Рудозем

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас.

Дейността на библиотеката през 2024 година

1. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 190 читатели.
2. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
2. Инициатива „Книга за всеки“ – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката“;
6. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
7. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото. Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството-Европа Директно;
8. Експониране на изложба, кътове с литература, виктурини и др..
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев”-Смолян и РЕКИЦ “Читалища”

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Христо Ботев-2000“ през 2024 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2023/2024 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);

Школа по гайда

Езикови школи и курсове *(кратко описание)*;

Летен курс по английски език за деца

Музейни колекции *(кратко описание)*.

Етнографска сбирка

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации (кратко описание)*;

Танцов клуб хоро „Опа-Иха”

Танцови състави и групи /битови/ *(кратко описание)*;

Гайдарски състав, детски танцов състав, младежки танцов състав

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци *(кратко описание)*;

Групи по спортни танци и гимнастика

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители *(кратко описание)*;

Група за изворен фолклор и индивидуални изпълнители

Други *(кратко описание)*

Спортни занимания за деца и Групови тренировки за жени

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -Да

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на град Рудозем.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2024.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството.

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

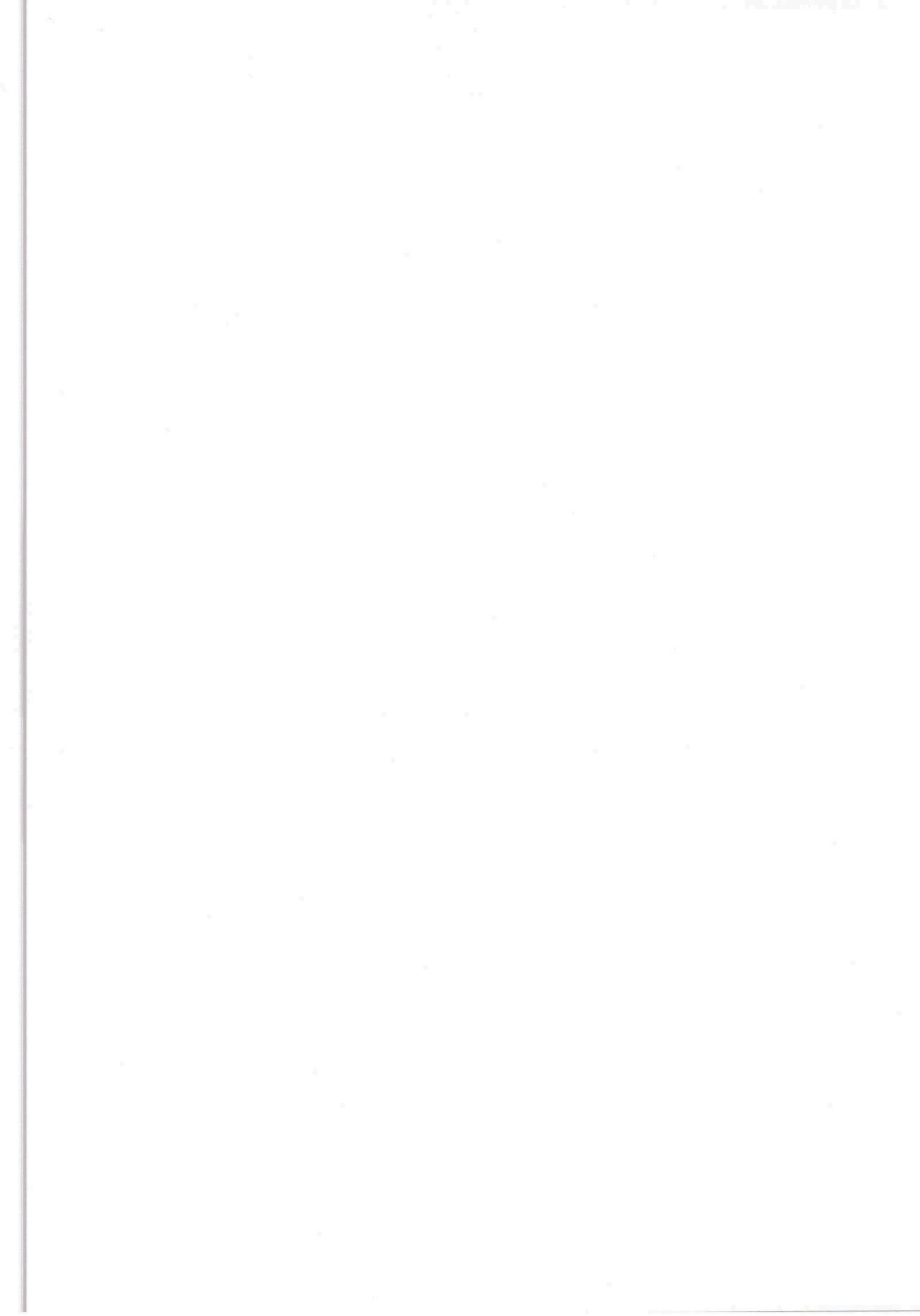
1.Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- събрания 1;
- заседания 1;

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Месец	Събитие	Място	Дата
Януари	Изложба и обзор на новите книги в библиотеката	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем	02.01
	Първо посещение на учениците от VIII в клас от група Занимания по интереси.	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем и СУ „Св. св. Кирил и Методий” - гр. Рудозем	16.01
Февруари	Книжно предизвикателство с <i>“Книги на сяло”</i>	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем	14.02
	Новата ни инициатива – <i>“Приказки в тижамии”</i>	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем	07.02
	<i>“Поетична беседа за любовта”</i>	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем и СУ „Св. св. Кирил и Методий” - гр. Рудозем	14.02
Март	В Световния ден на поезията предизвикахме всички - наши приятели и последователи, да споделите в коментар своето любимо стихотворение.	НЧ „Христо Ботев-2000” - гр. Рудозем Община Рудозем	21.03

Април	Инициативи посветени на Седмицата на детската книга и изкуства за деца	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и СУ „Св. св. „Кирил и Методий“- гр. Рудозем, ДГ „Снежанка“, гр. Рудозем	03.04-06.04
Май	ТК „Опа- Иха“ участва във фолклорна хоротека "Веселие в Чепеларе – празник на хората!	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	09.05
	Участие в 9 - ти "НАРОДЕН СЪБОР ПЛОВДИВ", парк Лаута/ Гайдарски състав, Група за изворен фолклор и ТК Опа-Иха джуниър/	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	13.05
	Гайдарски състав, Танцов състав "Опа-Иха- Джуниър и Група по спортни танци взеха участие в празничната програма посветена на 24 май.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и Община Рудозем	24.05
	От участието си на XII Балкански шампионат по фолклор "Евро фолк-Жива вода 2024" в град Хисаря, гайдарите Мартин Кабаков и Енес Кушев и танцьорите от ТК "Опа-Иха джуниър" ЗАВОЮВАХА ДВА ЗЛАТНИ МЕДАЛА	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	31.05
Юни	Организирахме събитие с благотворителна цел „Тичай с кауза“	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и Община Рудозем	01.06
Юли	Лятна академия за 2024	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.07-31.07
	Конкурс «Книжно лято»	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.07

Август	Забавни игри за деца, организирахме по случай традиционния празник на град Рудозем.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем и Община Рудозем	14.08
	Участие на всички състави към НЧ "Христо Ботев - 2000" в традиционния празник на гр. Рудозем	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	16.08-17.08
	Участие на Опа-Иха в празника на град Мадан	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	24.08
Септември	Завърнахме се от фестивала "Орфей пее с морето" в град Приморско. Незабравими фолклорни ритми....	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	06.09-10.09
Октомври	Тези емоционални срещи може само да ни радват и да ни мотивират да продължаваме да пазим нашенското, българското, родопското". Създадохме топли приятелски взаимоотношения с гостите ни от Виетнам.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем,	21.10
Ноември	По повод 1-ви ноември организирахме дарителска кампания под надслов „Дари книга-остави послание“	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	01.11-30.11
	Квалификационни срещи	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	
	Благотворителна работилница за базара на Асоциация „Детско сърце“	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	17.11 23.11
Декември	Коледна работилничка за деца и родители	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	07.12

	По повод предстоящите празници бяхме подготвили изненада за най - редовните ни читатели	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	16.12-20.12
	През цялата година имахме поредица от кина и театрални постановки.	НЧ „Христо Ботев-2000“- гр. Рудозем	

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

-участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;

-инициатива от международно и национално значение:

-Национален събор ”2023 г.;

-проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2023 г.,

-участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:

-участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:

Теми на обучения 2024 г.

1.Онлайн обучение и разработени примерен образец на документи:

- Пакет от документи при промяна на обстоятелства, относно чл.10 от ЗНЧ;

-Указания на Министерство на културата за дейността на комисиите , извършващи разпределение на Годишната държавна субсидия за читалищата, по чл.23, от ЗНЧ.

2. Иновативното цифрово- читалище в 21 век-дигитализация и изкуствен интелект Практикум–реална демонстрация, как изкуственият интелект може да е в помощ на читалищната дейност. Демонстрация-симулация

3.Работни срещи по общини на тема:

Опазване на нематериалното културно наследство и ролята на читалищата при реализиране на Национална система „Живи човешки съкровища“ България 2024

- Теоретична и практическа подготовка за участие в стартирала процедура по инициатива на Министерство на Културата за попълване на Националната система „Живи човешки съкровища – България”;

- Изготвяне на фолклорна карта на областта. Обобщение на изминалите летни празници и фестивали;

- Читалищни дейности - образователна и социална;

- Отчетен доклад за дейност 2024 година;

- Програма за читалищна дейност -2025г.,

4.,Европейски дни на наследството 2024

Нематериалното културно наследство-водещи практики

5.Достижения на работните места за опазване на нематериалното културно наследство

РЕКИЦ“Читалища“

указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на

годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос-151
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели-181;
- брой нови книги и абонамент-нови книги- 221 бр., абонирани заглавия-4 бр.
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания 9;
- брой организирани групи и постижения 17;
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси 13;
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници-8;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти-1;
- поведени събрания – общи и на настоятелството-2
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ от 23.12.202 г.
- общ бюджет на читалището за предходната година- 57 988 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2024 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2025 г. пред Кмета на община и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2024 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет за 2024 на Читалище „Христо Ботев-2000“ е, в изпълнение на Програма 2025 г.

Изготвил:
Председателят на Читалище „Христо Ботев-2000“ гр. Рудозем

